

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอ
หนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
COMMUNITY PARTICIPATION IN SCHOOL EDUCATION MANAGEMENT
IN LUANG SIRI SUBDISTRICT MUNICIPALITY, NONG BUA DAENG
DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE

ลลนา คลังชำนาญ

Lalana Klangchamnan

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Arts and Science, Chaiyaphum Rajabhat University

E-mail: lalana@cpru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 25 ตุลาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 14 พฤศจิกายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 19 พฤศจิกายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ และสถานภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในงานวิจัยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติ t – test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน, การจัดการศึกษา, โรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ

Abstract

This research article aims to 1. study community participation in the management of education in schools in Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. 2. compare community participation in school education management in Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province, classified by gender and status. Population and sample: representatives of the Basic Education Commission and representatives of parents of schools in Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. The research tools used were a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in the research were percentage, mean, and t-test.

The research results found that

1. Community participation in the management of education in schools in Luang Siri Subdistrict Municipality, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province is at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was academic administration. Next is budget management and human resource management and the item with the lowest average score is general administration

2. Results of the comparison of the level of opinions of representatives of the Basic Education Commission and representatives of parents of schools in Luang Siri Subdistrict Municipality Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province, classified by gender, showed overall significant differences at the .05 level.

3. Results of the comparison of the level of opinions of representatives of the Basic Education Commission and representatives of parents of schools in Luang Siri Subdistrict Municipality Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province, classified by status, overall showed significant differences at the .05 level.

Keywords: community participation, education management, schools in Luang Siri Subdistrict Municipality

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติแนวคิดสำคัญไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่าง รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ การจัดการศึกษาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการศึกษา เช่น ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคิด การวางแผน การตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยัง

คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 การจัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไป ตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

ในการพัฒนาโรงเรียนนั้น ชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่ชุมชนจะช่วยเหลือโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือการสนับสนุนจากชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญแสดงให้เห็นว่าชุมชนนั้นให้ความสนใจโรงเรียนและถือว่าโรงเรียน เป็นสมบัติอันมีค่าของชุมชน โรงเรียนเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่ประชาชนร่วมกับหน่วยงานหรือ สถาบันอื่น ๆ การที่โรงเรียนจะทำหน้าที่ของตนให้สำเร็จไปได้ด้วยดีนั้น โรงเรียนจะต้องประสาน สัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการ ดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของ ชุมชน โรงเรียนก็ต้องสนองความต้องการของชุมชน ชุมชนก็เห็นคุณค่าก็จะให้การสนับสนุนส่งเสริม โรงเรียนในทุก ๆ ด้านเท่าที่ชุมชนสามารถให้ความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมได้ (พนิจดา วีระชาติ, 2552)

ในการดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนทำได้หลายวิธี เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น งานบุญ งานประเพณี การพัฒนาสาธารณูปโภคในชุมชน หรือการให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร โดยโรงเรียนเป็นสถานที่ในการเข้ามามีส่วนร่วม มีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการอย่างเป็น ต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน โดยเฉพาะกรรมการที่เข้ามามีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และประสบการณ์เรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา โดยทุกฝ่ายต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของการศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด (ธีระ รุญเจริญ, 2554)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยมีทั้งรูปแบบการมีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ เช่น การร่วมกันวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบการจัดการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรในชุมชน การประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้แก่ชุมชน และการประเมินผล จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถสร้างความเข้าใจที่ดี แก้ไขปัญหา และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบายวางแนวทาง ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ตรวจสอบ การดำเนินงานของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง จึงเป็นคณะบุคคลที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ช่วยให้การศึกษาก้าวหน้าต่อไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ตามความใน

มาตรา 5 และมาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ตลอดจนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ตลอดจนคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ให้ดียิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

1.แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม (จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์, 2548) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วม 4 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) การเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดการขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และถ้าจะได้ผลดีความเชื่อถือและการกระทำการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหการขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และถ้าจะได้ผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่เกลี้ยกล่อมได้เข้าใจแจ่มแจ้ง ให้ เกิดศรัทธาตรงกับความต้องการของผู้ถูกเกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของตน ตามทฤษฎีลำดับขั้นตอนของความ ต้องการ(Hierarchy of needs) ของมาสโลว์ (Maslow) ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับ คือ ความต้องการทาง สรีระวิทยา ความต้องการความมั่นคงความปลอดภัยของชีวิต ความ ต้องการทางด้านสังคม ความ ต้องการจะมีเกียรติชื่อเสียง และความต้องการความสำเร็จของตน

2. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกชาตินิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งซึ่ง นำไปสู่การมีส่วนร่วม คือ การสร้างความรู้สึกชาตินิยมให้เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึงความรู้สึกเป็นตัวขอ ตัวเองที่อุทิศหรือเน้น ค่านิยมเรื่องผลประโยชน์รวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง เกียรติภูมิ จงรักภักดีผูกพันต่อ ท้องถิ่น

3. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) ชุดของแนวคิดที่อธิบายว่าบุคคลบางคนกลายเป็นผู้นำได้ อย่างไร โดยเน้นที่ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถนำทีมไปสู่ความสำเร็จได้ ทฤษฎี เหล่านี้ช่วยให้เข้าใจและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำผ่านมุมมองต่าง ๆ เช่น คุณสมบัติส่วนตัว, พฤติกรรมและวิธีการตัดสินใจ, รูปแบบการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น, หรือการปรับตัวตามสถานการณ์

4 . ทฤษฎีการใช้ชีวิตและระบบทางการบริหาร (Administrative And Method) การใช้ระบบ บริหารในการระดมความร่วมมือ เป็นวิธีหนึ่งที่ย่าง เพราะใช้กฎหมาย ระเบียบแบบแผน เป็นเครื่องมือใน การดำเนินการ องค์การสามารถนำทฤษฎีเหล่านี้ไปใช้เพื่อสร้างระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ โดยการ ประยุกต์ใช้กระบวนการตามที่ทฤษฎีต่าง ๆ กำหนด เช่น การวางแผนให้รอบคอบ การจัดโครงสร้าง องค์การที่เหมาะสม และการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของชาติโดยมี รายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

1.1 เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ยึดหลักการศึกษาลดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง

1.3 เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน มีการจัดระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการส่งเสริม มาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดจนเกิดการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

1.4 เพื่อให้ระบบการศึกษาสอดคล้องกับระบบบริหารราชการแผ่นดินที่ยึด หลักการ กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป

2. หลักการจัดการศึกษา

2.1 เอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ

2.2 กระจายอำนาจ ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

2.3 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน สถานประกอบการ และสถาบันทาง สังคมอื่น

2.4 คำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด และมีความเหมาะสมกับ ทรัพยากรในการลงทุน ลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงาน มีการบริหารงานโปร่งใส และความ รับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ โดยมุ่งให้องค์กร หน่วยงานทุกระดับและองค์กรอิสระในการกำกับ ของกระทรวงเป็น องค์กรขนาดเล็ก กะทัดรัด บริหารงานด้วยความมีประสิทธิภาพและบังเกิด ประสิทธิภาพ

3. แนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา

3.1 ระดับราชการส่วนกลาง เป็นระดับนโยบายมีอำนาจ หน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เฉพาะที่เป็นนโยบาย และแผนมาตรฐานการสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล และการดำเนินงานที่ต้องปฏิบัติใน ระดับชาติ ได้แก่ องค์กรในส่วนกลาง คือ สภาและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการและสำนักงานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการและ สำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา คณะกรรมการและสำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาและ วัฒนธรรม และองค์กรอิสระในการ กำกับกระทรวง

3.2 ระดับท้องถิ่น เป็นระดับปฏิบัติการมีอำนาจหน้าที่ด้านการบริหาร และการ ดำเนินงาน ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ดำเนินงาน ให้ เสร็จสิ้นที่ สถานศึกษาโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและ องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น

3.ชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาผ่านการมีส่วนร่วมหลากหลายรูปแบบ ทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การสนับสนุนทรัพยากร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการตรวจสอบการจัดการศึกษา โดยสามารถร่วมมือกับสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ การเป็นวิทยากร หรือการจัดหาทรัพยากรสนับสนุน เพื่อร่วมกันสร้างการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
- 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ และสถานภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งสิ้น 360 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเองให้กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ เพศ และสถานภาพ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ, ด้านบริหารงบประมาณ, ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ลักษณะแบบสอบถามมีตัวเลือกตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1976, p.247) ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือรับรองจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ถึงเทศบาลตำบลหลวงศิริเพื่อขอเข้าเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่ ตัวแทน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไป 186 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95 – 98%

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ นำข้อมูลของแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ และค่าสถิติ t - test โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านบริหารงานวิชาการ	3.94	.47	มาก
2. ด้านบริหารงบประมาณ	3.89	.52	มาก
3. ด้านบริหารงานบุคคล	3.83	.39	มาก
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.78	.49	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.89$) และด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของชุมชน	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบริหารงานวิชาการ	4.25	.46	3.77	.38	7.216	.000
2. ด้านบริหารงบประมาณ	4.22	.46	3.71	.46	7.195	.000
3. ด้านบริหารงานบุคคล	3.93	.41	3.78	.38	2.579	.011
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.88	.53	3.73	.46	2.078	.039

การมีส่วนร่วมของชุมชน	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
รวม	4.07	.35	3.75	.27	6.556	.000*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามสถานภาพ

การมีส่วนร่วมของชุมชน	สถานภาพ				t	Sig.
	ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ตัวแทนผู้ปกครอง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบริหารงานวิชาการ	4.48	.32	3.82	.41	8.345	.000
2. ด้านบริหารงบประมาณ	4.44	.30	3.78	.48	9.995	.000
3. ด้านบริหารงานบุคคล	4.11	.38	3.77	.37	4.674	.000
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.11	.65	3.71	.45	4.385	.000
รวม	4.29	.28	3.77	.28	9.498	.000*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สามารถอภิปราย ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการวางแผนหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน การให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน และการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและความรู้ในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พัชรียาภรณ์ พิมพาเรือ, 2557) การมีส่วนร่วมและแนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ

จัดการศึกษา พบว่า ควรสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนเขามาร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรร่วมเป็นวิทยากรแกนนำให้ความรู้และจัดการเรียนรูร่วมกับคณะครู ร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาทั้งส่วนที่เป็นทุนทรัพย์อุปกรณ์การเรียน และทรัพยากรบุคคล

2. ด้านบริหารงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงบประมาณการศึกษาแต่ชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมไม่ได้เต็มที่ในการ ตัดสินใจ กำหนดนโยบาย วางแผน และตรวจสอบ การใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด บทบาทของชุมชนสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การให้คำปรึกษา การระดมทุน การติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย หรือการประเมินผล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตอบสนองความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (หนึ่งฤทัย มั่นคงและคณะ, 2562) งบประมาณ (Money) เป็นหัวใจของการบริหารงานทุกระบบงบประมาณที่มาแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น งบประมาณสนับสนุน การระดมทรัพยากร การบริจาค จะต้องมีการนำมาใช้ผ่านกิจกรรมโครงการที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้กิจกรรมที่มีความสำคัญที่เน้นงานวิชาการต้องได้รับการจัดสรร และมีการลงทุนในการจัดการวัสดุอุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ทันสมัย มีเครื่องมือส่งเสริมในการเรียนรู้ ส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนทั้งความรู้ คุณธรรม และคุณลักษณะที่ดีตามหลักสูตรต้องการ เป็นผลสำเร็จที่สังคมต้องการเป็นบุคคลทางการแสวงหาความรู้ สร้างสรรค์ มีคุณลักษณะที่ดีในการทำงาน มีกระบวนการคิด มีวัสดุอุปกรณ์ที่ดี กิจกรรมสร้างสรรค์ และครูผู้สอนที่มีคุณภาพ การใช้งบประมาณจึงมีความสำคัญในการเตรียมการพัฒนาการจัดการศึกษาได้

3. ด้านบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารบุคลากรในสถานศึกษา การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา การให้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคล และการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สายรัตน์ ตรีจันทร์ และคณะ, 2559) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขาใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 จึงมีการดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด โดยการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการทำผลงานเพิ่มวิทยฐานะ ส่งเสริมให้พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมและร่วมวางแผนอัตรากำลัง

4. ด้านการบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ การสนับสนุนทรัพยากร และการประเมินผล เพื่อให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น การเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ยัน แก้วบุญมา, 2554) ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการประชุมติดตามงานของสถานศึกษามากนัก ซึ่งข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้คณะกรรมการสถานศึกษามีการเข้าร่วมประชุมทุก ๆ เดือนและมีการศึกษาดูงานควบคู่กันไปด้วย

5. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิภกรี แก้วนวล, 2560) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.6 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวแทนผู้ปกครองของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิติกร วรธนา, 2562) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาภายในสถานศึกษาและคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลหลวงศิริ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอนในโรงเรียน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน และควรพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้ครอบคลุมคนในชุมชนทุกกลุ่ม ควรมีการสำรวจและจัดทำแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนในการวางแผนและการประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการของสถานศึกษาต่าง ๆ ส่งเสริมความโปร่งใสของข้อมูลและสร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพซึ่งกันและกัน และร่วมกันแสวงหาการปรับปรุงโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริหารงานวิชาการ ควรให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประเมินผลการจัดการศึกษา รวมถึงการสื่อสารและการประสานงานอย่างสม่ำเสมอระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษา

1.2 ด้านบริหารงบประมาณ ควรให้ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา เช่น การร่วมจัดหาและระดมทุน การร่วมวางแผนและตรวจสอบการใช้จ่าย และการร่วมประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชนและผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีบทบาทสำคัญ เช่น การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา การให้ความรู้และทักษะภูมิปัญญาท้องถิ่น การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคล และการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ การสนับสนุนทรัพยากร และการประเมินผล เพื่อให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งทำได้หลาย

รูปแบบ เช่น การเป็นกรรมการสถานศึกษา การเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย การสนับสนุนด้าน
การเงินและทรัพยากรบุคคล การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน และการตรวจสอบการบริหารงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านอื่น ๆ สำหรับสถานศึกษาทุก
สังกัด

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ กับ
สถานศึกษา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.

จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล
คลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา/
ชลบุรี

ธีระ รุญเจริญ,ปราชญา กล้าผจญ และสัมมา ธนินิจย์. (2554). การบริหารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้.
(กรุงเทพฯ:ข้าวฟ่าง),172.

นิติกร วรธมชา และวิรัชพัทร วงศ์วัฒนเกษม. (2562). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา
ครั้งที่ 6 ประจ าปี พ.ศ.2562

พัชรียาภรณ์ พิมพาเรือ. (2557). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น

พนิจดา วีรชาติ. (2552). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. (กรุงเทพฯ: โอ เดียนสตรี)

พิกรี แก้วนวล. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด
ปัตตานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการ
พัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ยัน แก้วบุญมา. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการ
การศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์).

สายรัตน์ ตรีจันทร์ และภาณี สัจจาพันธ์. (2559). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต
3 อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. ว.มร.ม. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 :
พฤษภาคม - สิงหาคม 2559.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551 ข). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการ
บริหารจัดการ การศึกษา. กรุงเทพฯ: ส านักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543). การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา : เพื่อคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- หนึ่งฤทัย มั่นคง, สหัตตพงศ์ พิทอนวร, ธนัญญา คุณสุข, สุทธิกานต์ รอดเรือง, อีร์รังกูร วรบำรุงกุล. (2562). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาในยุค Thailand 4.0. Humanities, Social Sciences and arts. Volume 12 Number 2 March –April 2019
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- Likert, R., & Likert, J. (1976). New Ways of Management Conflict. New York: McGraw-Hill.